

Химия һәм тормыш

1. Химия производстволарының экология өчен куркыныч тудыру-тутырмавы турындагы раслаулар дәресе?

А. Күкерт кислотасы тапканда, хасил була торган күкерт газы калдыклары кеше сәламәтлегенә, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясына уңай тәэсир итә.

Б. Кургаш рудаларын кабат эшкәрткәннән калган калдыклар әйләнә-тирә һәм кеше сәламәтлеге өчен куркыныч тудырмый.

- 1) А гына дәресе
- 2) Б гына дәресе
- 3) Ике раслау да дәресе
- 4) Ике раслау да дәресе түгел

2. Химик матдәләр белән дәресе эш итү турындагы раслаулар чынмы?

А. Ватылган терекөмешле термометр һәм аннан агып чыккан терекөмешне чүп чиләгенә ташларга кирәк.

Б. Составында кургаш кушылмалары булган буяулар белән балалар уенчыклары һәм савыт-сабаны буярга ярамый.

- 1) А гына дәресе
- 2) Б гына дәресе
- 3) Ике раслау да дәресе
- 4) Ике раслау да дәресе түгел

3. Экологик куркынычсызлык турындагы раслаулар дәресе?

А. Тимер юл һәм автомобиль магистральләре янында үстөрелгән жыләк-жимеш культураларын ашарга киңәш ителми.

Б. Кирәгеннән артык минераль ашламалар кулланып үстөрелгән яшелчәләр кеше организмы өчен куркыныч тудырмый.

- 1) А гына дәресе

- 2) Б гына дөрес
- 3) Ике раслау да дөрес
- 4) Ике раслау да дөрес түгел

4. Чиста матдэлэр һәм кушылмалар турындагы раслаулар дөресме?

А. Сөзелгән чэй матдэлэр кушылмасы булып санала.

Б. Майонез матдэлэр кушылмасы санала.

- 1) А гына дөрес
- 2) Б гына дөрес
- 3) Ике раслау да дөрес
- 4) Ике раслау да дөрес түгел

5. Витаминнарны саклау һәм кабул итү турындагы раслаулар дөресме?

А. С витаминның чикләнмәгән күләмдә эчәргә ярый.

Б. Витаминнарны саклау һәм кабул итү вакыт ягыннан чикләнмәгән.

- 1) А гына дөрес
- 2) Б гына дөрес
- 3) Ике раслау да дөрес
- 4) Ике раслау да дөрес түгел

6. Лаборатория жиһазларын куллану турындагы раслаулар дөресме?

А. Газлар күләмен үлчәү өчен үлчәү цилиндры кулланыла.

Б. Эрәмәне парландыру өчен фарфор кулланыла.

- 1) А гына дөрес
- 2) Б гына дөрес
- 3) Ике раслау да дөрес
- 4) Ике раслау да дөрес түгел

7. Чиста матдэлэр һәм кушылмалар турындагы раслаулар дөресме?

А. Үтә күренмәле алма согы чиста матдә булып санала.

Б. Сөт бертөсле составлы кушылма булып тора.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Ике раслау да дәрәс
- 4) Ике раслау да дәрәс түгел

8. Матдәләрне саклау юллары турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Герметик савыттагы әчегән сөт продуктларын теләсә нинди температурада сакларга ярый.

Б. Витаминнарны саклаганда инструкциядә күрсәтелгән кагыйдәләрне сакларга кирәк.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Ике раслау да дәрәс
- 4) Ике раслау да дәрәс түгел

9. Химия лабораториясендә эшләү кагыйдәләре турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Эчендә сыеклык жылытканда, колбаны һава кермәслек итеп ябу тыела.

Б. Хлор һәрвакыт һаваны тарту шкафында табыла.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Ике раслау да дәрәс
- 4) Ике раслау да дәрәс түгел

10. Көнкүреш химиясе препаратларын куллану һәм саклау турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Көнкүрештә бөжәкләргә каршы кулланыла торган аэрозольләр балалар

һәм йорт хайваннары өчен куркыныч тудырмый.

Б. Эреткечләрне һәм югыч матдэләрне балалар алырлык урында сакларга рөхсәт ителә.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Ике раслау да дәрәс
- 4) Ике раслау да дәрәс түгел

11. Химик матдэләр белән эшләрү жайланмаларын билгеләрү һәм гигиена чараларының составы турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Газүткәрү торбасы булган пробирка химик реакция вакытында бүленеп чыккан газны читкә жибәрү өчен кулланыла.

Б. Составында кальций ионнары булган теш пастасы теш эмален ныгытырга ярдәм итә.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Ике раслау да дәрәс
- 4) Ике раслау да дәрәс түгел

12. Кушылмаларны аеру һәм йогышсызландыру матдэләрәнең составы турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Шикәрдән елга комы кушылмасын эретү һәм катнашманы филтрлау юлы белән аерып алына.

Б. Иод эремәсе әзерләрү өчен этил спирты кулланыла.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Ике раслау да дәрәс
- 4) Ике раслау да дәрәс түгел

13. Катнашмаларның төре һәм көнкүреш химиясе препаратлары турындагы раслаулар дәресе?

А. Үсемлек мае һәм су кушылмасы төрле составлы кушылма булып тора.

Б. Көнкүреш химиясе препаратлары кеше һәм хайваннар өчен куркыныч тудырмый.

- 1) А гына дәресе
- 2) Б гына дәресе
- 3) Ике раслау да дәресе
- 4) Ике раслау да дәресе түгел

14. Чиста матдәләр һәм катнашмалар турындагы раслаулар дәресе?

А. Аш тозының сулы эремәсе бер төрле составлы катнашма.

Б. Корыч чиста матдәләргә керә.

- 1) А гына дәресе
- 2) Б гына дәресе
- 3) Ике раслау да дәресе
- 4) Ике раслау да дәресе түгел

15. Чиста матдәләр һәм катнашмалар турындагы раслаулар дәресе?

А. Күкерт һәм тимер порошоклары катнашмасы төрле составлы катнашмаларга керә.

Б. Чэй содасы чиста матдәләрдән санала.

- 1) А гына дәресе
- 2) Б гына дәресе
- 3) Ике раслау да дәресе
- 4) Ике раслау да дәресе түгел

16. Катнашмаларны аеру турындагы раслаулар дәресе?

А. Цинк опилкаларын аларның агач пычкы чүбе белән катнашмасыннан

магнит ярдәмендә аерып алып була.

Б. Су һәм бензин катнашмасын бүлгеч бүрәнкә ярдәмендә аералар.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Икә раслау да дәрәс
- 4) Икә раслау да дәрәс түгел

17. Лаборатория савыты һәм жайланмалары билгеләү турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Бүлү бүрәнкәсен төрлө составлы катнашмаларны филтрлау өчен куллалар.

Б. Ареометр эремәнең тыгызлыгын үлчәү өчен кулланыла.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Икә раслау да дәрәс
- 4) Икә раслау да дәрәс түгел

18. Лаборатория жайланмаларын куллану һәм химия препаратларын саклау кагыйдәләре турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Билгелә бер күләмдәге сыеклыкны аерып алу өчен үлчәү цилиндры кулланыла.

Б. Көнкүреш химиясе чараларын ашамлыклардан аерым сакларга кирәк.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Икә раслау да дәрәс
- 4) Икә раслау да дәрәс түгел

19. Антропоген факторларның әйләнә-тирәгә тәэсире турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Бензинда эшлэүче автомобильлэрдэн чыккан газ атмосфера халәтенә начар тәэсир итә.

Б. Туфракка кирәгеннән артык минераль ашламалар кертү әйләнә-тирә мөхиткә зыян китерә.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Икә раслау да дәрәс
- 4) Икә раслау да дәрәс түгел

20. Көнкүреш химиясе препаратларын саклау һәм куллану кагыйдәләре турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Составында селте булган кайбер көндәлек химиясе препаратларының тәнгә әлэгүе пешкән жәрәхәт ясарга мөмкин.

Б. Барлык көндәлек химиясе препаратларын да суыткычта сакларга киңәш ителә.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Икә раслау да дәрәс
- 4) Икә раслау да дәрәс түгел

21. Химия лабораториясендә матдәләрне куллану кагыйдәләре һәм әйләнә-тирәне химия калдыклары белән пычрату нәтижәләре турындагы раслаулар дәрәсме?

А. Түгелгән кислота һәм селте өстенә чиста ком сибәргә кирәк.

Б. Һаваны күкерт оксиды белән пычрату кислоталы яңгыр явуга китерә.

- 1) А гына дәрәс
- 2) Б гына дәрәс
- 3) Икә раслау да дәрәс

4) Ике раслау да дөрес түгел

22. Әйләнә-тирәне химия калдыклары белән пычрату һәм эремәләр әзерләү турындагы раслаулар дөресме?

А. Автомагистральләр буенда үсә торган гөмбә һәм жиләкләрне ашарга ярый.

Б. Кислота эремәсе әзерләгәндә кислотаны суга салалар.

1) А гына дөрес

2) Б гына дөрес

3) Ике раслау да дөрес

4) Ике раслау да дөрес түгел

23. Лаборатория жиһазларын билгеләү һәм дөвалау препаратлары турындагы раслаулар дөресме?

А. Эремәне юка стеналы химия савытында жылытырга кирәк.

Б. Майда эшләнгән дөвалау препаратларының саклау срогы чикләнмәгән.

1) А гына дөрес

2) Б гына дөрес

3) Ике раслау да дөрес

4) Ике раслау да дөрес түгел

24. Чиста матдәләр һәм катнашмалар турындагы раслаулар дөресме?

А. Аш серкәсе чиста матдә булып санала.

Б. Ярларны эшкәртү өчен кулланыла торган йод эремәсе матдәләр катнашмасыннан гыйбарәт.

1) А гына дөрес

2) Б гына дөрес

3) Ике раслау да дөрес

4) Ике раслау да дөрес түгел

25. Мәктәп лабораториясендә эшләү кагыйдәләре турындагы раслаулар дәресе?

А. Мәктәп лабораториясендә бары тик куркыныч тудырмый торган матдәләр генә саклана, шуңа күрә аларны бер берсе белән теләсә нинди тәртиптә кушарга яры.

Б. Матдәнең исе белән танышканда савытны биттән 15-20 см ераклыкта тотарга һәм савыт авызыннан чыккан һаваны кул белән әкрән генә үзең юнәлтергә кирәк.

- 1) А гына дәресе
- 2) Б гына дәресе
- 3) Ике раслау да дәресе
- 4) Ике раслау да дәресе түгел

26. Мәктәп лабораториясендә эшләү кагыйдәләре турындагы раслаулар дәресе?

А. Лабораториядә булган бер матдәнең дә төмен тикшереп карарга ярамый.

Б. Матдәнең исе белән танышканда, ачык пробирканы яки колбаны җайлап кына борын янына китерәләр һәм парларын тирән итеп сулылар.

- 1) А гына дәресе
- 2) Б гына дәресе
- 3) Ике раслау да дәресе
- 4) Ике раслау да дәресе түгел

27. Әйләнә-тирә мөхит турындагы раслаулар дәресе?

А. Стратосферада озон катлавы кеше өчен зыянлы, чөнки озон агулы.

Б. Автомобиль агулыгы янганда иң куркыныч продукт – CO_2 .

- 1) А гына дөрес
- 2) Б гына дөрес
- 3) Ике раслау да дөрес
- 4) Ике раслау да дөрес түгел

28. Әйләнә-тирәне химик матдэләр белән пычрату һәм аның нәтижэләре турындагы раслаулар дөресме?

А. Атмосферада углекислый газ күләме арту “парник эффект”на китерә.

Б. Эчке янулы двигательдән чыккан газлар атмосфера составы балансы өчен кирәк.

- 1) А гына дөрес
- 2) Б гына дөрес
- 3) Ике раслау да дөрес
- 4) Ике раслау да дөрес түгел

29. Әйләнә-тирәне химик матдэләр белән пычрату турындагы раслаулар дөресме?

А. Автомобильләрдән чыккан газларның агулы компонентлары – углекислый газ һәм су парлары.

Б. Углекислый газ агулы түгел, шуңа күрә аның атмосферада артык күләмдә булуы кеше тормышына тәэсир итми.

- 1) А гына дөрес
- 2) Б гына дөрес
- 3) Ике раслау да дөрес
- 4) Ике раслау да дөрес түгел

30. Химик реакцияләрне куллану һәм химия лабораториясендә эшләү кагыйдэләре турындагы раслаулар дөресме?

А. Кэбестэ эчткэндэ эчү реакциясе кулланыла.

Б. Хлор белэн эшлэгэндэ һәрвакыт һава тарту шкафыннан файдаланырга кирэк.

- 1) А гына дөрес
  - 2) Б гына дөрес
  - 3) Ике раслау да дөрес
  - 4) Ике раслау да дөрес түгел
-